

Sygn. akt I Ns 34/18

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: **SSR (del.) Ewa Wiśniewska-Wiecha**

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2018 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku B. W.

z udziałem KKW (...), KW (...), KW (...)

o stwierdzenie nielegalnego finansowania kampanii wyborczej

postanawia:

na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odrzucić wniosek.

UZASADNIENIE

W dniu 21 września 2018 r. (data nadania) B. W. złożył wniosek zatytułowany „Sprawa wyborcza” o stwierdzenie nielegalnego finansowania kampanii wyborczej w wyborach organów samorządu terytorialnego zarządzonych na dzień 21 października 2018 r. Wniosek został zarejestrowany w tutejszym sądzie w dniu 25 września 2018 r. o godz. 10.25.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Wniosek podlegał odrzuceniu z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej.

Zgodnie z art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. sąd odrzuci pozew, jeżeli droga sądowa jest niedopuszczalna. Przepis ten znajduje zastosowanie w postępowaniu nieprocesowym na podstawie art. 13 § 2 k.p.c.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że przedmiotowy wniosek, choć zatytułowany przez wnioskodawcę „Sprawa wyborcza”, nie jest wnioskiem w trybie wyborczym, o którym mowa w art. 111 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t. jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 754, dalej jako „k.w.”). Zgodnie bowiem z § 1 przywołanego przepisu, jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. poz. 24, z późn. zm.), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia: 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji; 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje; 3) nakazania sprostowania takich informacji; 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste; 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone; 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100 000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Wnioskodawca nie zawarł w treści pisma jakiegokolwiek zarzutu ani żądania, o których mowa powyżej. Jednocześnie pismo to nie ma charakteru protestu wyborczego, o którym mowa w art. 392 § 1 k.w., albowiem, choć wnioskodawca podniósł, że wybory w dniu 21 października 2018 r. są nielegalne z uwagi na fakt zarządzenia ich przez organ nieuprawniony, nie domagał się stwierdzenia nieważności wyborów.

Podkreślić należy, że droga sądowa stanowi przesłankę procesową o charakterze bezwzględny, którą sąd uwzględnia z urzędu w każdym stanie sprawy (art. 202 k.p.c.). Skutkiem niedopuszczalności drogi sądowej jest to, że sprawa nie podlega załatwieniu przez sąd powszechny. Przyczynę niedopuszczalności drogi sądowej może stanowić fakt, że sprawa nie jest sprawą cywilną ani w znaczeniu materialnym, ani w znaczeniu formalnym, jak również fakt, że sprawa jest sprawą cywilną w znaczeniu materialnym, lecz z mocy szczególnego przepisu ustawy leży w kompetencji innego organu niż sąd powszechny.

Sprawą cywilną jest taka sprawa, w której żądana przez powoda ochrona prawna sprowadza się do wywołania skutku w zakresie stosunku cywilnoprawnego sensu largo, a więc stosunku osobistego, rodzinnego lub majątkowego, istniejącego pomiędzy podmiotami występującymi jako równorzędni i równoprawni partnerzy. Sprawami cywilnymi są jednak także sprawy, które ze swej istoty nie są sprawami, o jakich wyżej mowa, bo ich źródłem jest prawo publiczne, niemniej uchodzą za takie z mocy wyraźnego ustanowienia ustawodawcy, który skierował je do właściwości sądów powszechnych i nakazał stosowanie do ich rozpoznania przepisów k.p.c. (tak Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 15 marca 2017 r., sygn. akt I ACa 857/16, LEX nr 2300231).

Każda sprawa cywilna – w znaczeniu, o jakim mowa w art. 1 – podlega rozpoznaniu przez sąd, chyba że przepis szczególny przekazuje ją do właściwości innych organów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2009 r., II PK 226/08, LEX nr 548996). Zgodnie z art. 2 § 1 k.p.c. do rozpoznawania spraw cywilnych powołane są sądy powszechne, o ile sprawy te nie należą do właściwości sądów szczególnych, oraz Sąd Najwyższy.

W ocenie Sądu, żądanie objęte wnioskiem - stwierdzenia nielegalności finansowania kampanii wyborczej - nie ma charakteru sprawy cywilnej, a więc nie podlega rozpoznaniu przez sąd powszechny.

Jak wynika z art. 142-145 k.w., sprawozdania o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania (sprawozdanie finansowe) są przedkładane przez pełnomocnika finansowego w terminie 3 miesięcy od dnia wyborów organowi wyborczemu, któremu komitet wyborczy złożył zawiadomienie o utworzeniu komitetu. Organ wyborczy, któremu złożono sprawozdanie finansowe (w przypadku wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego jest to komisarz wyborczy), w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia sprawozdania finansowego przyjmuje sprawozdanie bez zastrzeżeń, przyjmuje sprawozdanie, wskazując na jego uchybienia albo odrzuca sprawozdanie (art. 144 § 1 k.w.).

Z powyższych przepisów jednoznacznie wynika, że organem, któremu ustawodawca przyznał kompetencje do badania prawidłowości sprawozdania finansowego złożonego przez pełnomocnika finansowego komitetu wyborczego (co tożsame jest z żądaniem zawartym w niniejszym wniosku), jest właściwy organ wyborczy, tj. Państwowa Komisja Wyborcza lub komisarz wyborczy. Ustawa przewidziała również określony tryb wnoszenia zastrzeżeń lub odwołania od ww. postanowień organów wyborczych. Należy też podkreślić, że żądanie wnioskodawcy nie zmierza w żaden sposób do wywołania skutku w zakresie stosunku cywilnoprawnego łączącego go z uczestnikami postępowania. Zdaniem Sądu determinuje to ocenę, że żądanie sformułowane przez wnioskodawcę B. W., nie przejawia cech sprawy cywilnej, a zatem nie podlega kognicji sądów powszechnych.

Mając na uwadze powyższe, ze względu na niedopuszczalność drogi sądowej w niniejszej sprawie, na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.